

UTRIKESUTSKOTTETS UTLÅTANDE 12/1999 rd

Statsrådets EU-redogörelse med anledning av ett förslag från kommissionen om bemyndigande för kommissionen att förhandla om ett stabiliserings- och associeringsavtal med f.d. Jugoslaviska republiken Makedonien

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 15 oktober 1999 statsrådets EU-redogörelse (utrikesministeriets brev av den 8 oktober 1999) med anledning av ett förslag från kommissionen om bemyndigande för kommissionen att förhandla om ett stabiliserings- och associeringsavtal med f.d. Jugoslaviska republiken Makedonien (E 52/1999 rd) till ut-

rikesutskottet för kännedom och eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- linjeförman Anneli Puura-Märkälä och assistent Esko Männistö, utrikesministeriet.

STATSRÅDETS EU-REDOGÖRELSE

Förslaget

Handlingen innefattar kommissionens förslag till förhandlingsdirektiv för ett stabiliserings- och associeringsavtal med f.d. Jugoslaviska republiken Makedonien. Det nya avtalet kommer att ersätta det samarbetsavtal mellan parterna som varit i kraft sedan början av 1998 och den anknytande förklaringen om politisk dialog med Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater.

Huvudpunkterna i förslaget är bl.a. att få till stånd en politisk dialog och att senast tio år efter avtalets ikraftträdande inrätta ett frihandelsområde enligt de relevanta WTO-bestämmelserna. Därutöver inbegriper avtalet åtaganden att

Makedonien gradvis skall närma sin lagstiftning till gemenskapens (i första hand gällande den inre marknaden) samt bestämmelser om samarbete på en lång rad områden, inklusive i fråga om rättsliga och inrikes frågor. Frågor i anknytning till avtalet behandlas i gemensamma institutioner som sammanträder både på minister- och tjänstemannanivå.

Stabiliserings- och associeringsavtal företräder en ny avtalstyp i unionen men de har mycket gemensamt med Europa-avtalen med länderna i Centraleuropa. Avtalen lägger dock inte grunden för anslutningen till Europeiska unionen på samma sätt som Europa-avtalen.

Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder förhandlingarna om ett stabiliserings- och associeringsavtal mellan EG och Makedonien (FYROM). Om detaljerna i för-

handlingsdirektiven förhandlas i en arbetsgrupp inom rådet. Statsrådet bedömer att behandlingen av förhandlingsdirektiv kan pågå till slutet av innevarande år.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Avtalet anknyter till Europeiska unionens allmänna strävan att främja stabiliteten i västra Balkan. Försöken att vidta konkretare åtgärder för att främja stabiliteten aktualiserades i synnerhet under Kosovo-krisen. I sina slutsatser i april 1999 stödde rådet syftet att uppgradera avtalsförhållandena mellan Europeiska unionen och f.d. Jugoslaviska republiken Makedonien (FYROM).

Utskottet ställer sig positivt till ett stabiliserings- och associeringsavtal mellan Europeiska unionen och f.d. Jugoslaviska republiken Makedonien. Avtalet, som är det första i sitt slag, är viktigt, eftersom det skapar förutsättningarna för ett mer intensivt samarbete med beaktande av förhållandena i regionen. Det är positivt att beredningen av avtalet har framskridit relativt snabbt, anser utskottet. Utskottet ställer sig positivt till att liknande avtal ingås också med andra länder i regionen om förhållandena medger.

Under Kosovo-krisen och efter den har unionen tagit på sig en viktig roll när det gäller att

öka stabiliteten i Sydösteuropa. Det föreslagna stabiliserings- och associeringsavtalet och det kommande samarbetet med Makedonien (FYROM) visar att unionen också i praktiken bär sitt ansvar i fråga om att förbättra situationen för länderna i regionen.

Utskottet finner det angeläget att avtalet är så heltäckande som möjligt för att (FYROM) för sin del genom det avtalsenliga samarbetet skall kunna utveckla de olika delarna av samhället på ett balanserat sätt. Det är också viktigt, menar utskottet, att Makedonien (FYROM) och de övriga länderna i regionen enligt planerna uppmuntras att öka och intensifiera det regionala samarbetet.

Utlåtande

Utrikesutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt i ärendet.

Helsingfors den 29 oktober 1999

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Gunnar Jansson /sv
medl. Ulla Anttila /gröna
Tytti Isohookana-Asunmaa /cent
Antti Kalliomäki /sd
Ilkka Kanerva /saml
Antero Kekkonen /sd
Kimmo Kiljunen /sd

Juha Korkeaoja /cent
Outi Ojala /vänst
Kalevi Olin /sd
Sirpa Pietikäinen /saml
Mirja Ryyänen /cent
Hannu Takkula /cent
Martti Tiuri /saml
Ben Zyskowicz /saml.